

Чужа війна, яка ламала наші долі

За цитатою класика «У кожного своя доля і свій шлях широкий», Проте часто ці життєві шляхи перетинаються, а окремі долі переплітаються, назавжди об'єднавши людей за незбагненим, здавалося б, принципом. Кожен із героїв цієї публікації теж пережив свою унікальну та неповторну історію, але вони мають спільну точку дотику - Афганістан. Війни-афганці можна зустріти в багатьох населених пунктах у всій країні, адже за офіційними даними на війну відправили понад 160 тисяч українців. У Довгому їх проживав п'ятеро. Тож на запрошення завідуючої клубом Оксани Євгейчук завітали на зустріч із воїнами-інтернаціоналістами.

«В разі обстрілу ми виступали на передову відсікати атаки»

Сергій Євгейчук потрапив в Афганістан у 18 років. Навчався в Брянській області на залізничника, помічника машиніста, коли призвали в армію. Перед відправленням на війну радянські солдати проходили спецпідготовку в різних точках СРСР. Так, військовий вишкіл молодий Сергій проходив у м. Кушка (нині Серхетабад) у Туркменістані. Звідти його направили в провінцію Газні, що на півдні Афганістану.

Сергій Миколайович потрапив у батальйон охорони. Їхнім основним бойовим завданням було охороняти точку, де дислокувався полк. «Загалом ми просто стерегли нашу територію, а в разі обстрілу весь полк ховався у сховище, а ми виступали на передову відсікати атаки», - ділиться спогадами чоловік. Найчастіше обстріли відбувалися на свята. Сергій Євгейчук пробув там дев'ять місяців. Військові дії наближались до завершення, тож запеклих боїв не було, а як поча-

лось перемир'я, атак стало все менше.

З Афганістану їхній батальйон вивели в 1988 році. Пригадує, що зустрічали їх гарно, як героїв. Після повернення ще дослужував на Сахаліні, а тоді повернувся у Вирі, звідки родом. Закінчив практику на місцевому заводі та влаштувався працювати на клесівський комбінат машиністом на ДСО (дистанція спеціальних об'єктів). Згодом одружився на односельчанці Антоніні, з якою виховали доньку Серафиму, та переїхали жити в Ясногірку.

Не зізнавався, що служить в Афганістані

Віктор Павлушко народився та виріс в Ясногірці. Згодом здобував професію шофера в Сарнах, прочився 3 місяці й одразу забрали в «учебку» в Новоросійськ. Пригадує, як їх молодих готували до бойових дій, загартували, тренували на витривалість. «Годину бігаш - 5 хвилин передих, і знову біжиш. Так могло тривати увесь день», - розповідає чоловік. Вишкіл солдатів тривав сім місяців, а потім 20-річний Віктор потрапив в Афганістан у Кандагар.

Рідні та друзі не відразу дізнались, в якій гарячій точці служить Віктор, адже в нечастих телефонних розмовах парубок запевняв, що виконує військовий обов'язок у Монголії.

Безпосередньо він і побратими на тій війні охороняли Кандагарський аеродром. На точці стояли 68 солдатів і 12 офіцерів. У Кандагарській бригаді, яку вводили в 1987 році, пан Віктор був шофером. На той час не було там ніяких сутичок, тож на бойових завданнях йому пощастило не бувати. Місцеві також не провокували конфлікти, а з афганськими солдатами ладнали, адже їхні позиції були поруч.

Демонструючи стареньку, трохи пожовклу світліну, Віктор Миколайович продовжує ділитися спогадами: «Там, в Афганістані, нам не дозволяли фотографуватися, тим більше біля аеродрому. Тому це фото зробили, як уже на Кушку повернулись, 10 серпня 1988 року». А звітні поступово їхали ближче до рідної домівки.

Не пройшло й півроку після повернення Віктора в Ясногірку, як одружився з місцевою дівчиною Любов'ю. Нині в подружжя п'ятеро дітей і семеро внуків.

«Ми таку школу життя пройшли...»

Ясногірський Петро Мичак у 1979 році вступив у СПТУ № 2, де здобував фах машиніста меліоративних робіт. У 1982-му його направили на практику в Горлівку (Донецька обл.), а звідти й призвали в Збройні сили. 18-річний хлопець в «учебку» потрапив у селище поблизу Ташкента. Після трьох місяців військових навчань направили в Шиндандську дивізію, у військову розвідку. «Ніхто нас не запитував, хочемо ми чи ні. Є поняття обов'язку — треба. Тоді ми молоді хотіли за кордон, в Німеччину чи Чехію. От і попали за кордон», - розповідає.

Петро Станіславович неодноразово брав участь у бойових діях, засадах, метою яких було виявити зброю. «Часто ходили на каравани. Вони перевозили зброю, навіть наркотики, всяке було. Ми їх зупиняли, роззброювали. Положені видавали хадівці — солдатам афганської армії. Ходили на дивізійні рейди в Старий Шинданд, Герат, Кандагар, їздили по всій країні», - пригадує чоловік.

В їхній розвідувальній роті було 47 людей, із них шестеро загинули під час бойових дій. А скільки поранених, навіть не пригадує, очевидно, немало. Пан Петро теж отримав наскрізне поранення, про що розповів історію: «То був дембельський рейд у гори, останній наказ. Це вже, вважайте, завдання на звільнення. Тоді нас «духи» зажали в ущелині. Добре, що з нами був авіанавідник, який вийшов на зв'язок, і з вертольота душманів накрили. Тільки завдяки цьому ми вижили. Один з їхніх зачепив мене, поранивши в п'яту. Напередодні ночі ми піднімалися у гори, вдень нас зажали, а наступної ночі вже спустилися з гір. Я дійшов униз самотією, там нас чекав санітарний вертоліт. Водички попив - і все. Більше не пам'ятаю нічого, опритомнів уже в медсанбаті з гіпсом».

У період з 1982 до 1984-го Петру Станіславовичу довелося багато пережити й побачити. Там зустрів 19-ий день народження. Якраз був у рейді, на операції, але коман-

дир відправив його в полк: «Відпочивай, у тебе сьогодні свято!».

«У нас були хороші офіцери, толкові командири, а начальник розвідки взагалі тямущий хлопець. Говорили з нами по-простому. Завдяки їм ми й вижили, - пояснює колишній розвідник.

У новоприбулих солдатів склались дружні стосунки зі старшими побратимами. «Дембелі» або «діди» поводитися зовсім не так, як ми звикли сприймати. Спочатку вони не брали їх ні в засаду, ні на інші операції - дали час звикнути до клімату. «Ви, хлопці, молоді, ще встигнете своє відвоювати, побачити. Ще постійте», - повчали. Водночас контролювали дисципліну та порядок. «Ми таку школу життя пройшли з ними...» - згадує пан Петро. — «Діди» перевіряли кожен пост, чи, бува, молоді не заснули. Самі не досипали, але перевіряли. Якщо вже хтось заснув і його впіймали, то йому можна було тільки поспівчувати. Їх не фізично карали, а морально муштрували, змушували бігати, займатися. Але тоді так треба було, щоб вижити».

Додому Петро Мичак повернувся в 1984 році, а в 1987-му отримав третю групу інвалідності через поранення. Має медаль за бойову відвагу. Почав працювати на Селищенському гранкар'єрі машиністом бурової установки. Через три роки одружився з пані Марією, яка подарувала чоловікові четверо дітей. Петро Станіславович і досі зідзвонюється з хлопцями, з якими служив. Вони навіть навідуються в гості один до одного.

Тетяна КОЛЯДИЧ.
Фото Василя СОСЮКА.